

DZIENNIK POLSKI

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, Płac Marjański
liczba 6 i 7.
Przedpłata wynosi w Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie
1 zł. 50 ct.

Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 3 zł.

Z przesyłką pocztową na granicę, do całych Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 13 marek 50 arg.,
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie
80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon 12-4-4 i 171

wychodzi codziennie, niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, Płac Marjański
liczba 6 i 7 w domu pana Kiselki; we Wiedniu,
Hamburgu, Frankfurtu nad Menem, Berlinie, Lipsku,
Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Haasenstein
et Vogler, we Wiedniu A. Oppel, R. Mossa,
w Warszawie Reichman et Frander, Biuro
anonimów w Paryżu C. Adam rue des Bâti-
Pères.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów d jednego
wiersza drobnym drukiem (petit).

Prywatna korespondencja i nekrologi 12 ct. od wiersza.

Drobna ogłoszenia po 1 1/2 centa od wiersza. Pomieszcze-
nia i sklepy po 1 ct. od wiersza.

Reklamy w rubryce „Nadane” 20 cent. od wiersza.

Porozumienie z Rosją.

Lwów 22. października.

„Rosjanin z Montreux” ma być dyplomata, zapewne w stanie spoczynku lub na urlopie i wolny swój czas — a ma go widocznie dużo, poświęca pisanu listów politycznych do *Nowego Wremia*. Dotychczas wyszło z pod pióra jego takich listów trzy. Czy na tej liczbie serja się skończy, jeszcze nie wiadomo — z treści ich trudno o tem sądzić. Gdyby ten „Rosjanin z Montreux” był zaprzestął na pierwszym liście, byłibymy także doskonale wiedzieli, o co mu idzie i czego chce. Dalsze bowiem jego wywody są tylko rozwinięciem i uzasadnieniem z góry postawionej tezy. Zdaje się, że ten spensjonowany czy urlopowany dyplomata nie jest zwolennikiem metody indukcyjnej. Czy więc mamy jeszcze dalszych spodziewać się listów, czy nie, to rzecz prawie obojętna — to, czegośmy się do dotychczas dowiedzieli, zupełnie dla nas na razie wystarcza. To, co w jego listach może być ciekawe — to już wiemy. A przynajmniej potrzeba panu „Rosjaninowi z Montreux”, że wcale ciekawe opowiada rzeczy. Toż to zupełnie nowe drogi, które ten pseudonim dyplomaty pragnie utworzyć dla Rosji, toż to zmiana radykalna i zasadnicza, która w sprzeczności byłaby z tem wszystkiem, co dotychczas robiła Rosja w polityce. Posłuchajmy tylko!

Pod tytułem: „Pięta Achillesowa naszej polityki” proponuje autor listów zupełnie i pokojowe porozumienie się między Austrią a Rosją w sprawach półwyspu bałkańskiego. Pansławizm w polityce zewnętrznej zasługuje — tak sądzi anonim — na potępienie, bo jest tam stanowczo szkodliwy. Ludz słańskie grawitują ku Austrii, dla tego, że państwo to skutkiem swojego położenia geograficznego wywiera nacisk polityczny, ekonomiczny i wojskowy na krainy nadadunskie i może całą uwagę skupić na państwie bałkańskie. Rosja natomiast za wiele zajmuje się Azją. Tam osiągały wprawdzie zamierzony skutek, bo mamy tam jasno wytykany cel przed oczyma — niepodległość państwa na półwyspie bałkańskim musimy położyć na karb naszego niewiadowego szych celów pansławizmu. Austrija postępuje naprzód, bo się liczy z autonomicznymi usiłowaniami poszczególnych ludów słowiańskich. Rosja nie powinna się mieszać w wewnętrzne sprawy tamtejszych ludów. Jej obowiązkiem byłoby śledzić pilnie rozwój wypadków i w razie, jeżeli Austrija coś dla siebie uzyska — żądać ekwiwalentu. Właściwie nasze interesy ograniczają się na Morze Czarne, austriackie zaś na Dunaj i Saloniki. Dla czego więc nie melibymy się porozumieć przy podziale Turcji? Swoją drogą istnieje w całej sprawie silny czynnik, zajmujący wcale nieostatnie miejsce. Podział Turcji nie odbędzie się bez Niemiec. Ale pamiętając o tem należy, że spory między państwami są dla Niemiec gwarancją nie tylko ich bezpieczeństwa, ale także ich dominującego stanowiska państwowego. Niemcy posiadają kolosalną siłę zbrojną — a przytem dość energii, aby w egoistycznych zamiarach samowładnych narzucać innym państwom swoje pośrednictwo. Takimi kierując się motywami, starają się Niemcy z jednej strony monopolizować przyjaźń Rosji, aby ją odwrócić od Austrii i Turcji — a z drugiej strony nie zaniedbując z rosyjskich kłopotów orientalnych jak najwięcej dla siebie wyciągnąć korzyści. Bismarck twierdzi, że go Wschód nie nie obchodzi, jest tylko maską. Boi on się wzrostu rosyjskiej potęgi wojennej, na wypadek, gdyby Dardanele się stały rosyjskimi. Rosja musi pozostać zdala od komisjona niemieckiego i samodzielnie porozumieć się z Austrią.

Taki jest mniej więcej tok myśli anonimowego autora listów dyplomatycznych, którym w każdym razie przynajmniej potrzebna, że są cokolwiek oryginalne. Podejrzenia rzucane na Niemcy nie są wprawdzie nowe. Pisma rosyjskie już niejednokrot-

nie właśnie w takim świetle przedstawiały przyjaźń niemiecką w obec Rosji — nowem natomiast jest ton, jakim dyplomata rosyjski posługuje się — swoją drogą tylko w liście niepodpisanym — wobec Austrii. A więc miałyby Rosja porozumieć się bezpośrednio i bez interwencji faktora, choćby nawet uczciwego — co do podziału Turcji i załagodzić w ten sposób raz na zawsze istniejącą między niemi rywalizację. Byłoby to może w istocie środek bardzo dobry, gdyby go tylko można tak łatwo użyć, jak łatwo było spensjonowanemu czy tylko urlopowanemu dyplomacie napisać list do *Nowego Wremia*.

Przedewszystkiem jednak zapytać potrzeba, z kąd mu się wzięło na taką przyjaźń dla Austrii, która dotychczas wcale nie delikatnego doznawała traktowania ze strony prasy rosyjskiej? Pisma wiedeńskie mają już na pytanie gotową odpowiedź. Zależało mu na tem, aby w Austrii obudzić podjęcie przeciw Niemcom, aby ile możności, zyskredytować przeciw Bismarckowi i jego obecnej przyjaźni dla Austro-Węgier w oczach polityków austriacko-węgierskich.

Domysł ten nie wydaje nam się trafny. Tak nainwnym nie jest żaden dyplomata — choćby nawet był na urlopie — aby przypuszczać, że jednym artykułem dziennikarskim uda mu się naprawdę obudzić we Wiedniu nieufność do Berlina — jeżeli jej przedtem tam nie było. Cel jego był inny. Wy wierzymy dyplomacie na słowo. Wierzymy mu, że cel jego był taki, jaki sam napisał: porozumienie między Austrią a Rosją co do podziału Turcji. Zmierzało do takiego celu, musiał, jak to z natury rzeczy wynika, zmienić w zupełności ton, jakim się dotychczas zwykli byli posługiwać pisma rosyjskie w obec Austrii.

Inna naturalnie rzecz, czy po za tym celem nie się już więcej nie mieści, czy na wypadek, gdyby się udało doprowadzić do tego między Rosją a Austrią porozumienia, rzecz między temi dwoma państwami byłaby raz na zawsze załatwiona, czy Austrija mogłaby w zupełnym spokoju spożywać owoce, osiągnięte dzięki porozumieniu z Rosją. Na to pytanie powinniśmy dyplomatycznie „Rosjanin z Montreux” wprzód dać wyczerpującą odpowiedź — a wówczas dopiero mogłaby Austrija myśleć nad tem, czy się warto zastanawiać nad propozycjami bezpośredniego porozumienia się z Rosją co do podziału Turcji. Ponieważ tej odpowiedzi jeszcze nie ma i zapewne tak rychło nie będzie, więc dla pokojowego bezpośredniego porozumienia jeszcze zawczesnie.

Korespondencje.

Wiedeń 20. października.

(Przyszedł namiestnik Morawy. — Hr. Schönborn, „Fremdenblatt” i Niemcy. — Groźba ustąpienia z parlamentu. — Adres czeski. — Pernerstorfer przed wyborami. — Zmiany w prasie. — Awans arcyksięcia. — Wystawa. — Holub.)

(6) Na miejsce opróżnione przez hr. Schönborna trudno znaleźć rządowi odpowiedniego kandydata. Prezydent Śląska hr. Merweldt nie pragnie najwidoczniej zająć stanowiska namiestnika Morawy i raczej poszedłby do Salzburga na miejsce hr. Thuna, który ma pewien pociąg do Berna, gdzie fungował już raz jako namiestnik w czasach ery Hohenwart. Jako kandydatów wymieniał również hr. Berthold i prezydenta lwowskiego namiestnika Lölba.

Wielkie zdumienie wywołało tu stanowisko, zajęte przez *Fremdenblatt* w obec Schönborna, zdaje się prawie jak gdyby coś popsuło się w maszynie rządowej. Nie mniej uderzającym jest, że słowa nowego ministra sprawiedliwości, wypowiedziane do urzędników i urzędowe komentarze do tych słów odbijają nader skromnie pod tryumfalnymi zapowiedziami, jakie ze strony Czechów poprzedzały hr. Schönborna. Z tem wszystkiem opozycja

niemiecka jest przestraszona a meryty jej starszą się usilnie, ażeby rozbiła lewicę doprowadzić do jakiegoś takiego ładu. Za pośrednictwem pruskich swych agentur zwierza się lewica, że przystąpi do organizacji własnej na wewnątrz — że będzie zwalczać hr. Taaffeego — że jednak zdecydowaną jest i na krok stanowczy, jeżeli usiłowania jej nie odniosą skutku.

Tym krokiem stanowczym ma być ustąpienie Niemców z parlamentu! Dotychczas są to strachy na Lachy, a prawie z pewnością twierdzić można, że i zamierzona mobilizacja lewicy nie przyjdzie tak łatwo do skutku, jak się tym panom zdaje. Za wiele sprzeczności i ambicyj. Niemcy są obecnie bardzo zdeprymowani, liczyli oni na pewno, że niedekorowanie Taaffeego przez Wilhelma zadacios stanowczy gabinetowi, to też podwójnie acznie klęskę, która się im przedstawia w formie wzmożenia stanowiska hr. Taaffeego. Prawo państwowe czeskie, które tak głośno w ostatnich czasach podniesione zostało, jest dla Niemców jakby duchem Banka. Mszcząc się za doznany porażkę, wywołują oni z ogromną ostentacją nieaktowny krok młodo-czechów, którzy marząc wiecznie o narodowym kościele, obrali fałszywą drogę wyśtosowania do Pobiedonoscewa adresu za to, iż ten duchowny satrapa gminom schyzmatycznych Czechów w Rosji pozwolił na używanie czeskiego języka w nabożeństwie.

Jest to niewątpliwie krok kompromitujący, godziwy najwyższej naganie, ale też i Niemcy nie powinni zapominać, że wśród nich znalazła się masa, która w czasie przyjazdu Wilhelma nie już na punkcie religij, ale politycznie demonstrowała. Patrzając na tę grę, można powiedzieć słusznie, „przygarnął kociół garkowi”...

W Wiener Neustadt odbył się sejmik relacyjny, na którym poseł Pernerstorfer omawiał obecną sytuację, wywołaną powołaniem Schönborna do gabinetu. Ze przy tej sposobności nie odbyło się bez gloryfikowania Niemiec i ich cesarzy — dodawać tego pono nie potrzeba. Na zgromadzeniu tem, na którym Pernerstorfer zapowiadał *evadus* Niemców z parlamentu, powzięto rezolucję, w której obok wyrażenia wotum ufności dla posła, z wielkim naciskiem zaznaczono konieczność jednoczenia sił opozycji niemieckiej przeciw hr. Taaffeemu.

Z drobnych wiadomości kilka zanotować wypada. I tak: W *Alto. Ztg.* zamieszcza w dzisiejszym numerze oświadczenie dotychczasowych swych właścicieli, iż odtąd przechodzi na własność znanego drukarza Fischera. Naczelna redakcja prowadzić będzie p. dr. Henryk Herrenfeld, jako wydawca podpisuje pismo i nadal Kulka. Zmiana ta nie wpłynie prawdopodobnie na tendencje pisma.

Z kompetentnego źródła dowiadujemy się, że doniesienie *Tagbl.* jakoby komenderyjny w Pradze fmp. Filipowicz i fmp. kapitan gwardji Neipperg mieli ustąpić ze swej posady — jest doволно kombinacją.

W poniedziałek odbędzie się obiad u arcyks. Albrechta na cześć pruskiego księcia Henryka, który, nawiasem mówiąc, jest o wiele przyjemniejszy od swego cesarskiego brata, nadzwyczaj wesoły a serdecznością i względem ma ogromnie przypominać zmarłego przedwczesnie ojca.

Kilku książąt krwi awansować będzie w tych dniach na wyższe stopnie wojskowe. Prócz ks. Rügenjusa, mianowanego właśnie majorem, wyższe stopnie otrzymają:

Trzej synowie arcyksięcia Karola Ludwika, to jest, Franciszek Ferdynand Este, Otto i Ferdynand. Pierwszy z nich zostanie majorem, drugi rotmistrzem, trzeci porucznikiem. Ostatni z nich lat dwadzieścia kończy 27. grudnia bież. roku. W dniu tym urodził się cesarz pełnoletni i poleci utworzenie dla niego osobnego dworu. Równocześnie z nominacją ma być młody książę przeniesiony do Krems.

Ze zmarszczonemi brwiami, z okularami na nosie i mnóstwem szpilek w zębach, przypinała, odpinała i przymierała bez wytchnienia poszczególne części fraka. Wreszcie po kilku takich niezmordowanej pracy, strój był gotów zupełnie, odświętowany wybornie i zaopatrzony nowymi guzikami, i gdy po raz ostatni, w obecności obojga rodziców próbował go jednak, zdecydowała krawczyń, że „leży jak ulany na p. Sewerynie”.

Wielki dzień przyszedł wreszcie. Od siedmiu godzin, nawet bez przerwy dla objady, gdyż wzruszenie odebrało mu apetyt, — oddany był Seweryn swej tualecie. Na ostatku wystrojony, jak to mówią na ostatni guzik, w czem pocziwa matka wiele była mu pomocna, przypatrzył się sobie w zwierciadle i pomyślał w duchu, że wcale niegorzej wyglądał w tym stroju balowym. Wyraz uznania miał tym razem dla syna nawet zgryźliwy jego ojciec, matka zaś była do entuzjazmu niemal nim zachwycona.

— Szanuj tylko Sewerku rękawiczki, aby mogły ci się przydać w przyszłości! — powtarzała doń raz po raz przy pożegnaniu.

Na dworze była tego dnia pogoda; więc bez naradzenia starannie wyczyszczonych trzewików, mógł udać się pieszo do gmachu prefektury. Przez dwa poprzednie dni, gdy czas był dość nieświaty, jak to często się zdarza w lecie, suszył sobie białą głowę niejednokrotnie, jakby to zapobiegło, iżby nie musiał zabołować wejscie do salonu państwa prefektów. Opatrzność jednak ulitowała nad nim i piękna pogoda trwała przez cały ów dzień pamiętny... — Z uderzeniem godziny ósmej wieczór był już w bramie prefektury. Przychodził oczywiście pierwszy, jak to zalecał mu pan de Grandelos, którego zastał w galowym mundurze, zajętego ostatnim przeglądem salonów, rzeźbiście już oświetlonych.

Wystawa jubileuszowa w zostanie nieodwołalnie zamknięta wieczorem dnia 1. listopada bież. roku. Losowanie odbędzie się 31. bieżącego miesiąca.

Znany podróżnik po Afryce dr. Emil Holub opisał swe podróże w latach 1883—1887. Cenne to, a nader barwnie napisane dzieło, wychodzić będzie zeszytami. Tytuł jego brzmi: „Von der Capstadt ins Land der Maschukuhmie.”

Spór w Tunisie.

Nieporozumienie między Francją a Włochami w sprawie interesów tych państw w Tunisie przybierać poczęło w ostatnich czasach poważne rozmiary. *Causus belli* stanowi rozporządzenie beja z daty dnia 15. września b. r., mocą którego wszystkie szkoły w Tunisie oddane być mają pod nadzór inspektorów, mianowanych przez beja. Ponieważ jest faktem notorycznym, że wszystkie rozporządzenia beja następują li za porozumieniem się z ministrem-rezydentem francuskim a raczej za jego wyraźnym zleceniem, przeto nie ulega wątpliwości, że rzeczono postanowienie podyktowane zostało wprost z Paryża i że fungujący inspektorowie tunetańscy będą mandatariuszami władz francuskich.

Tem boleśniej zatem uczuli się dotkniętym rzeczona ustawa szkolną członkowie kolonii włoskich, które w licznych punktach handlowych posiadają własne szkoły.

Włosi dopatrzyli się w najnowszym postanowieniu beja preiudycatu co do protektoratu francuskiego w Tunisie i opierają się takowemu całej siłą mocą. Co gorsza w Rzymie panuje głębokie przekonanie, że należy obecnie wystąpić jak najenergiczniej przeciw przewadze Francji w sprawach wewnętrznych Tunisu, która to przewaga ujawnia się nie tylko w sferze szkolnictwa lecz nadto w sądownictwie i co najważniejsza w sprawach cłowych.

Rząd włoski tem śmielej może nalegać na spełnienie swych żądań, że słuszność formalna jest po jego stronie. Słuszność ta formalna nie wypływa z poszczególnych, odosobnionych kapitulacji, lecz zagwarantowana została artykułem czwartym konwencji zawartej w dniu 15. stycznia 1884 roku między Francją a Włochami. Artykuł ten brzmi: „W sprawach dotyczących ochrony i zastępstwa, jakie przysługują konsulowi włoskiemu w obec jego ziem, nie będzie żadna zmiana, jak również w prawach, przywilejach i wolnościach, jakich poddani włoscy na podstawie układów, ustaw lub zwyczajów używają.”

Najnowszym postanowieniem beja naruszono powyższy artykuł, gdyż wedle dotychczasowego zwyczaju, szkoły włoskie pozostawały pod opieką konsula.

Tak samo stało się już dawniej w kwestji sądownictwa. Dekretem prezydenta rzeczypospolitej z dnia 17. lipca b. r. odejta została sądom tunetańskim nowoutworzoną możność ingerencji w sporach rozstrzygniętych przez mieszane sądy lokalne. Tem samem zagrożoną została cudzoziemcom, a w szczególności poddanym włoskim, droga apelacji. Włochy protestowały przeciw temu zarządzeniu w swoim czasie, lecz nie przykładały do całej sprawy tyle wagi, ile do obecnie.

Sprawa celna zaostrza jeszcze bardziej sytuację i wzajemne napięcie stosunków między Francją a Włochami. Iżom jeszcze w bieżącej kadencji zostanie przedłożony projekt zniesienia cła przwozowego dla pewnych produktów tunetańskich do 3%, wartości pod rygorem wzajemności dla tychże produktów, wywozonych z Francji do Tunisu. W liście tych artykułów figurują też wino i oliwa, dotychczas sprowadzane przeważnie z Włoch. Włochy muszą się tem energiczniej zastrzec przeciw takiemu postępowaniu, ile że tak-

we stawia beja, prawnego lennika Porty, w stosunku zależności do Francji. Rzeczpospolita, zdaniem gabinetu rzymskiego, nie ma żadnego prawa do wprowadzenia reform cłowych w Tunisie. Francja natomiast popiera swe pretensje władztwem terytorjalnem.

Trudno przypuścić, by spór tunetański doprowadził do stanowczego zerwania stosunków dyplomatycznych między Francją a Włochami. W każdym jednak razie diametralna różnica interesów, zachodząca między oboma temi państwami, powiększa z każdym dniem wrogi antagonizm, dzielący oba narody.

Honwodzi węgierscy.

Wiedeński organ ministerjalny *Fremdenblatt* uważa za stosowne odezwać się w osobnym artykule wstępnym w obronie podwyższenia przez rząd węgierski w tegorocznym preliminarzu budżetowym pozycji dla honwodzi węgierskich. Przedewszystkiem rozumie się, rozpisyje się długo i szeroko nad znaczeniem sił zbrojnych monarchji austro-węgierskiej w ogóle — a potem o doniosłości obrotu krajowych z obu stron Litawy w szczególności. Podobą się przedewszystkiem organowi półrządowemu olbrzymi rozwój, jakim się w ostatnich czasach poszczycić mogą austriacka landwera i węgierskie honwodzi. Dawniej, zwłaszcza z samego początku, uważano je za coś podrzędnego, za rodzaj drugiej lub dalszej rezerwy, za milicję terytorjalną, która w najpóźniejszym, a raczej w najgorszym razie, mogłaby wziąć udział w dołbre zorganizowanej akcji obronnej. Dzisiaj to wszystko się zmieniło, a to dzięki dobrej organizacji obrony krajowej, która się różni w wielu punktach i szczegółach od obron krajowych w innych państwach. Składa ona się bowiem nie tylko z ludzi, którzy służbę czynią i w rezerwie już ukończyli, ale ugruntowana jest na systemie kadrow, otrzymując część składową z ogólnego materiału rekrutowego.

Właśnie to zmieszanie żywiołów młodych ze starszemi żołnierzami, którzy już ukończyli służbę w rezerwie, utrzymuje obronę krajową młodą i świeżą, zdolną do czynów, jakich się często nie wymaga nawet po wojskach staję armji (1). Urośla ona — obrona krajowa — do imponującej liczby batalionów i szwadronów, postąpiła wraz z armją pod względem militarnego wyszkolenia i niejednokrotnie stanęła na polu manewrów wśród okoliczności bardzo trudnych, godnie i z honorem obok kolegow z wspólnej armji. Po takich gwałtownych pochwałach na cześć obrony krajowej łatwo organowi półrządowemu znaleźć potrzebną ilość argumentów na poparcie żądania podwyższenia dotacji dla honwodzi węgierskich. Jeżeli się tak wysokie ma wyobrażenie o armji w ogóle, a o obronie krajowej specjalnie, to trzeba zwyciężyć się zgodzić się na potrzebne dla honwodzi podwyższenie. Szczegółowy reorganizacji mieliśmy już sposobność podać do wiadomości naszych czytelników jeszcze przed kilku dniami, gdy tylko pisma węgierskie zaczęły w sprawie tej pisać. Obecnie potrzebujemy tylko jeszcze zaznaczyć, że żądane zmiany podwyższają ordynarny budżet obrony krajowej w preliminarzu r. 1889 o 2 1/2 miljonów złr. Wazniejszą jednak po nad to wszystko zdaje nam się za powiadzić *Fremdenblattu*, mieszcząc się w następujących słowach: „Ze to przedłożenie węgierskiego ministerstwa nie będzie odosobnionem, że ministerstwo obrony krajowej tej połowy monarchji rozważyło i uwzględniło faktyczny stan rzeczy, o tem wiemy z całą pewnością. Zjemy przeciw w tych samych stosunkach. A obrona krajowa musi mieć możność zadośćuczynienia swiej wielkiej militarnej misji, którą będzie miała spełnić obok wspólnej armji podczas wojny.” Bardzo miłe widoki.

Tymczasem tłum zaproszonych gości rościł na salonie z każdą chwilą i wnet pojawili się już byli niemal wszyscy: nasampród przybyli urzędnicy, sztywni i uniżeni do przesyady, prawie każdy z nich z żoną u boku, tak samo profesorowie o poważnych surowych minach; potem z arystokracji miejscowej kilka rodzin, mających na wydaniu córki; wreszcie żony wielkich przemysłowców i bogatych kupców, spragnione sprezentować na balu swoje koronki, jedwabie i brylanty. — Jednem słowem ca „towarzystwo” miasteczka, od drobnych rybaków począwszy, aż do księcia rodu i bogactw, dało sobie dziś *rendez-vous* na wielkiej sali Rady generalnej.

Wszyscy pragnęli przedewszystkiem przypatrzyć się z bliska nowej naczelnikowej, przekonać się, o ile ona umie pełnić rolę dystygowanej pani domu... Stopniowo zapelniali się wszystkie sofy i krzesła pięć piękną i na ile różnorodnych jej strojów uwijały się grupy młodych damów, angażujących i zabawiających taneczniki.

Było między nimi kilku oficerów miejscowej załogi w świetnych epoletach, kilku młodzieńców z rodzin bogatych, wystrojonych podług ostatniej mody, kilkunastu młodych urzędników, prezentujących się skromnie, niemniej jednak z pewną pretensją do elegancji.

Porównując swoją tualecie do tualety tych panów, zwrócił Seweryn szybko odkrycie nader fatalne i przykre dla siebie, a mianowicie w kwestji fasonu swojego nieszczonego fraka... Tam w domu, w przytomności rodziców, zdawał się on mu dość przyzwoitym jeszcze — teraz stoli spostrzegł, że była to suknia mody jakby przedpotopowej.

André Theuriet.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Adorator pani naczelnikowej.

(Ciąg dalszy).

Włożyła kartkę z sonetem napowrót do książki i tę następnie ukryła, licząc, że ją najazutem odda Sewerynowi. Lecz nazajutrz nie miała wcale sposobności widzieć młodego sekretarza.

Zbliżało się już do dnia, przeznaczonego dla balu, i Cecylja zbył była zajęta przygotowaniem swojej toalety, aby zachodzić do ogrodu lub pamiatać o zwróceniu w inny sposób tomiu Musceta Sewerynowi. On zaś spozstrzegł już był roztrzęsanie swoje i dreszcze trwoży trapiły go na samą myśl o zuchwałym sonecie, tak nieroztropnie nadto podanym pani naczelnikowej do przeczytania...

VI.

Zacna pani Klandja Malapert słusznie rozumowała, przypuszczając, że ta nowa pozycja urzędowa jednaka zachwycę równowagę ich budżetu familijnego. — Młody sekretarz był naturalnie zaproszony na bal, nadto zaś polecił mu prefekt przyjąć wcześniej, jak wszyscy inni goście, aby mógł gospodarzowi domu towarzyszyć w czasie przyjmowania zaproszonych dygnitarzy.

Cóż, kiedy biedny Seweryn nie miał odpowiedniego ubrania galowego! Jak dotychczas, jeden skromny tużurek czarny stanowił całą jego tualecie od wielkiej parady. Otoż ta konieczność zaopatrzenia syna w strój bardziej odpowiedni, była teraz, dla małżonków Malapert, przedmiotem ważnym niespokojnych medytacji i pracowitych kombinacji. Po szczegółowym egzaminie zapasów garderoby, zdecydowała pani Klandja, że dotychczasowe czarne ineksprimable i białe kamizelka Seweryna prezentują się jeszcze wcale przyzwoicie. W obec tego należało uporać się jeno z fra-

Z prowincji.

Sokal 20. października. (Dojazd do kolei. — Ach, te koleje!) Z uczuciem zazdrości czytaliśmy sprawozdanie wydziału drogowego, przedłożone Sejmowi o budowie dróg w kraju. Szczegółowe i powiaty, w których drogi budują. My w Sokalu po latach trzech drogi dojazdowej do kolejowej stacji doczekaliśmy się nie możemy. Pociągami nas, gdyśmy brnęli po uszy w błocie, dając do dworca kolejowego o 4 kilometry prawie od miasta odległego, że lepiej pokidować rok, a potem za to będziemy mieli drogę aż do środka miasta; żalaliśmy wózki, zabijali konie w jesiennej porze, chcąc się na koleje dostać. Poczekajcie jeszcze cierpliwie — mówiono nam — bo ustawa o drogach dojazdowych zostanie zmieniona — a wtedy miasto zyska więcej, bo droga będzie do rynku. Dziś po latach trzech, ustawa zmieniona — a drogi dojazdowej z Sokala do dworca nie ma, a co smutniejsze — nikt się nawet nie troszczy, by ją kiedyś zbudowano; a tu znów jesień za pasem i do dworca chybą znów wierzchem trzeba się będzie dostawać. Możeby poseł tutaj ks. Kowalski, poruszył tę sprawę w Wydziale krajowym?

Już to prawda, że biednemu zawsze wiatr w oczy wieje. Bo oto gościnnie murowanego z Krystynopola nie chcą (tj. przećwicy jest temu marszałek pow.) do Sokala budować — bo już jest kolej i można koleją do Lwowa jechać, prawdą jest, że do Lwowa koleją z Sokala dojeżdżać, lecz proszę uważać, jak ta jazda się odbywa. Z Sokala na Rawę do Lwowa jest około mil 15, a podróż trwa od 7. rano do 6. wieczór, więc 11 godzin, a ponieważ z Sokala nie ma drogi żelaznej, więc w jesieni trzeba wyjechać z domu o 6. godz., czyli że podróż trwa 12 godzin. Zdaje mi się, że to chyba uniknąć jazdy koleją na całej kuli ziemskiej, gdzie mil 15 jedzie się 12 godzin. Nie wątpię, że podobny rozkład jazdy, jak na kolei Sokal-Lwów nie byłby nigdzie tolerowany, nie uwzględnia bowiem żadnych dogodności i potrzeb podróżującej publiczności. U nas atoli wszystko uchodzi.

Stwierdza, że koleją Czerniowiecka ma od 1. listopada zmienić rozkład jazdy na kolei białeckiej — zobaczmy, czy my co na tem skorzystamy.

Przy nieco dobrych chęciach zarządców kolejowych — przy użyciu szybkiej jazdy na kolei Karola Ludwika i przez połączenie bezpośrednie pociągów obydwóch kolei w Rawie, podróż z Sokala do Lwowa mogłaby się w 4—5 godzinach odbyć. Ale za tem nie ma komu chodzić, nie mamy opiekunów moźnych, a ci którychśmy mieli, postarali się zakłopotani przedwcześnie. Może ta próba poruszy posłów z powiatu sokalskiego, by w obronie i interesie tutejszej okolicy w sferach kolejowych głos podnieśli.

Otwarcie nowego roku szkolnego

w kraj. szkole gospod. lasowego we Lwowie.

Po nabożeństwie, odprawionem w kościele św. Mikołaja, zebrał się w sobotę, 20. bm., w zabudowaniu szkolnem profesorowie, uczniowie, członkowie kuratorji szkoły, jakoteż grono gości, z pomiędzy których wymieniamy starszą radę lasowego p. Józefa Głazę, radcę i inspektora lasowego kraj. p. Lettnera, radcę lasowego p. Zięglbauera i ilustratora lasowego p. Piotra Hirscha i wielu innych członków dyrekcji domen i lasów. — O godzinie 10^{1/2}, dyrektor szkoły, p. Henryk Strzelecki, zaczął wybranie przemową, w której podniósł, że w roku zeszłym poruszona została kwestja reorganizacji szkoły lasowej w piśmiech publicznych, (*Dziennik Polski* nr. 335, 336 i 339 z grudnia ubiegłego roku: „Reforma krajowej szkoły leśnictwa”. *Przyp.* red.), która znalazła odgłos w Sejmie.

Na wniosek komisji administracyjnej uchwalili Sejm polecić Wydziałowi krajowemu, zwrotanie ankiety fachowej, złożonej z osób odpowiedzialnych, przy wydziale reprezentantów rządowych i przedłożenie wyniku obrad tejże ankiety na najbliższej sesji sejmowej. Przyczyną reorganizacji była jednak po za obrębem szkoły, mianowicie w trudnem umieszczeniu i coraz mniej zadowalającym przystępowaniu uczniów szkoły do egzaminów państwowych na gospodarzy samostajnych, w konkurencji rządowej szkoły leśnej w Bolesławowie, a w szczególności w upadku gospodarstwa lasowego prywatnego w kraju, co razem wzięte niekorzystnie oddziaływało na rozwój szkoły.

Następnie zdając sprawę z roku ubiegłego, zaznaczył dyrektor, że w roku ubiegłym pozwolił profesor wszechświaty dr. Teofil Ciesielski uczęszczać uczniom Szkoły lasowej na wykłady pszczeniwa, a wydział Towarzystwa lasowego galicyjskiego na zebrań naukowe leśników (urządzące w półroczu zimowym). Grono profesorów zmieniło się o tyle, że dotychczasowy adiunkt szkoły p. Zygmunt Demianowski został zamieniony trzecim profesorem fachowym. Z grona kuratorji wystąpił hr. Włodzimierz Dzieduszycki, a jego miejsce zajął hr. Stanisław Stadnicki.

Oprócz drobnych środków naukowych, nadesłanych z kraju przez byłych uczniów Szkoły, nadesłał zarządca w Hof w Salzburgu, p. Aleksander Rosenberg ceną kolekcję modeł, narzędzi i przyrządów, używanych do wyprowadzenia piodów leśnych w górach tamtejszych. Dla skompletowania arboretu, sprawozdano od p. L. Spätha w Berlinie 56 sztuk rzadzych drzew i krzaków, które się w ogrodzie szkolnym przyjęły bardzo dobrze. Biblioteka zwiększyła się o 70 dzieł, wynosi więc obecnie 1452 dzieł. Z końcem roku 1887/8 było uczniów 29, z tych ukończyło naukę 13, na kurs drugi otrzymało promocję 13, uzupełniło na egzamin 3. Z uczniów, którzy ukończyli naukę, 4 odbywa wojskową służbę, 5 na praktyce w dobrach prywatnych, a 4 nie ma jeszcze poleceń. Stypendja z funduszu krajowego pobierało w roku ubiegłym 17 uczniów w łącznej kwocie 1140 złr., zapomogę 6 uczniom w kwocie 260 złr.

Oprócz wycieczek do lasów w najbliższe okolice Lwowa, odbyło wycieczkę większą do lasów Wędrz, własności barona Poppa. Wycieczka ta była nadzwyczaj pouczająca. Zwidono naprzód na Wygodzie tartak parowy o 18 ramach, 12 cyrkularkach i 3 maszynach do heblowania, poruszany dwiema maszynami parowymi o sile 60 i 140 koni. Ruch odbywa się dniami i nocą; w nocy przy świetle elektrycznym o 12 lampach łukowych po 2400 świec normalnych i o 102 lampach łukowych po 16 świec normalnych.

Drugi mniejszy tartak oglądano w Wędrz. Nado oglądano żreby i odnowienia, wszystkie urządzenia, służące do spławu i spuszczenia drzewa z gór, tudzież operaty urządzania lasów i manipulacji rachunkową leśną itd. Kończył, odwołując się z wycieczki, były bardzo wielkie, a wycieczka ta zaimpie w pamiętniku szkoły pierwszorzędne miejsce.

Dalej podniósł w swej mowie dyrektor p. Strzelecki, że na grzeczność doświadczenia w ogrodzie założono nowe szkółki drzew iglastych i deblu i przyjęto także 20 nowych jarząbka szkółki. Próby z akacją różową i puchnącą nie udały się dobrze.

Szkoła brała udział w wystawie hygieniczno-lekarskiej V. zjazdu przyrodników polskich, a profesor Tyniecki, zatrudniony uporządkowaniem przedmiotów wystawionych, otrzymał medal srebrny.

Kończąc sprawozdanie za rok ubiegły, podniósł dyrektor, że na rok bieżący, 15. z kolei, przechodzi na rok II. 16 uczniów, na kurs pierwszy przyjętych zostało 12 uczniów, między nimi 4 maturzystów. Do nowo przyjętych zwrócił się dyrektor z gorącą odczwą, by przejeśli się szybko duchem tradycyjnym szkoły, tj. starali się zostać nie tylko zdolnymi leśnikami, ale i użytecznymi i gorliwymi kraju obywatelami.

Następnie miał wykład wstępny prof. Zygmunt Demianowski „o teodolite w praktyce leśników”, który został przyjęty oklaskami.

Na zakończenie zabrał głos radca leśny p. Gustaw Lettner i serdecznie słowa przemówił do młodzieży.

KRONIKA.

Wiadomości osobiste. Minister Zaleski odjeżdża dziś po południu do Wiednia.

Nekrologia. W Przemysłu zmarła Helena z Gałęskich Marek. — Wdowa po b. ministrze-przewodzie węgierskim hr. M. Lonyay, zmarła w Budapeszcie d. 20. bm. w skutek ataku apoplektycznego w 63 roku życia. — W Hali zmarł wioletletni prezydent republiki, generał Salomon. — W Zurychu zmarł prof. dr. K. Kappler, znakomity szwajcarski mąż stanu. — W Korfu zmarł konsul baron Wiktor Schweiger-Dürstein, zasłużony około rozwoju handlu wywozowego monarchji. — W Monachium zmarł znany pejzażyista bawarski Albert Zimmermann, były profesor wiedeńskiej i medjańskiej szkoły sztuk pięknych, w 80. roku życia.

Kalendarz. Wtorek (26.): Jana Kapistrana — Włostywni. Wschód słońca o godz. 6 min. 39, zachód o godz. 4 min. 51.

Kalendarz, myśliwski. W październiku wolno polować na jelenie, kozły (rogacze), lis, zające, borsuki, jarząbki, cierniewie i głusze, bażanty, kuropatwy, przepiórki, drobie, parwy, dzikie gołębie i ptactwo wodne i lotne w ogólnosci.

Z życia towarzyskiego. Dziś 23. bm. pobłogosławiony zostanie w Hołynie w powiecie kakańskim, związek małżeński między p. Klemensem Cetwińskim, sekretarzem stanisławowskiej rady powiatowej, a p. Wandą Białecką, właścicielką dóbr.

W Przemysłu odbył się dnia 20. bm. ślub p. Władysława Bellingera, inspektora szkół pow. jaworowskiego, z panną Kornelą Zurową.

W sobotę odbył się w kościele parafialnym w Bielawach, w powiecie łowickim, ślub hr. Franciszka Jezierskiego, właściciela dóbr Sobienie w gubernji warszawskiej, z panną Wandą Grabiską, córką właścicieli dóbr Walewice, położonych w powiecie łowickim.

Doktor. W uniwersytecie tutejszym pp. Władysław Margasz i Wilhelm Hochfeld, rodem ze Lwowa, koncypienti adwokacy, otrzymali stopień doktorów prawa.

Temperatura. Barometr opada. Średnia temperatura była — 0^o8^oC., najwyższa + 2^o4^oC., najniższa — 2^o4^oC.

Na dziś zapowiada stacja spostrzeżeń Szkoły politechnicznej: Wiatr zachodni, średnia temperatura doby około + 3^oC., niebo zamgłone, powietrze wilgotne, opad znaczący.

Z armji. Infanterzysta dr. wszech nauk lekarskich, Ojzsz Kirschen, mianowany lekarzem asystentem w galicyjskim bataljonie pieszym obrony krajowej nr. 66.

Zmiany w dyrekcji teatru. P. Józef Sulimierski uprasza nas o zaoferowanie, iż wiadomości o przystąpieniu jego do spółki dyrekcyjnej, pozbawiona jest faktycznej podstawy.

Bankiet na cześć dr. A. Rybickiego, przenoszącego się z Reszowa do Lwowa, odbędzie się w tych dniach w sali rzeszowskiego towarzystwa kasynowego.

Nowa kancelaria adwokacka. Dr. Władysław Ostrożyński, docent prawa i postępowania karnego w uniwersytecie lwowskim, otworzył kancelarię adwokacką we Lwowie przy ul. Sławkiego 1. 5.

Jesienny wicher dmucha tak, że człek, co jeszcze nosi zak, krasnieje, niby w roudlu rak... Mroz biały dachy zdobi już, z kóżucha nie wychodzi stróż, przydziały damy puch i plusz. Śnieg rychło padać ma już chęć, termometr skracą w sobie rękę, wskazując ciepła stopni pięć. Ostri liści nieknie ślad, zieloność drzewom mroz już skradł... *Percut Flora*, chęć zaś *flor!* Już myje okna rzęsa sług i kłajstrem zimie płaci dług, w mieszkaniach pragnie przerwać „cug.“ A biedak, cicha roniąc łzę, podarte suknie łąta swe. O! zimo, figle twoje że!...

Urzednicy policyjni na zgromadzeniach. Władze wysłały niedłukrotnie na zgromadzenia urzedników o tak małym zasobie inteligencji, że zebrałi wraz z nimi prawdziwe utrapienie. O czem którykolwiek mowca zacznie mówić, zakładając swoje *redo* i doprowadzając wreszcie do rozwiązania zgromadzenia, które było zupełnie legalne. Pruski minister spraw wewnętrznych, przekonywając się, że i tam takie wyjadki nieraz się zdarzają, wydał obecnie do władz policyjnych okólnik, w którym zwraca ich uwagę, że w wyborze urzedników, wysyłanych na publiczne zgromadzenia, należy być bardzo ogólnym. Można wysłać do czuwania nad zgromadzeniem tylko takich funkcjonarjuszów, o których ma się pewność, że znają ustawy, rozumia nad czem dyskusja się toczy i potrafią ocenić, o ile przepisy prawne przez mowców zostały przekroczone. Inaczej bowiem i władza narazi się na kompromitację i u ludności wywołuje się słuszne oburzenie i niechęć ku rządowi.

Do rady powiatowej podchodzącej, przy wyborze uzupełniającej z grupy większych posiadłości, wybrany został p. Stanisław Pieniążek, dzierżawca dóbr.

Niezwykły wypadek zdarzył się w tych dniach w gminie Świętem, powiatu jarosławskiego. Skutkiem urwania się stromego brzegu rzeki Sanu, z trzody bydlę, paszącej się na tym brzegu, jedenaście sztuk wpadło do wody i utonęło.

Na wystawie powszechnej w Brukseli otrzymał zegarmistrz lwowski, p. M. Schallit, za zegarek kieszonkowy własnej konstrukcji srebrny medal. Wyszczególnienie to nabiera tem większego znaczenia, iż p. Schallit jest jedynym zegarmistrzem w Austrii, który w ten sposób odznaczony został na wystawie. Pomysł jego zyskał już w r. 1879 dyplom honorowy na wystawie paryskiej, natomiast dyplom uznania na lwowskiej wystawie w r. 1877. Jury lwowska orzekła wówczas, iż jest rzeczą niepodobną, aby pan Sch. mógł zrobić zegarek o podobnej oryginalnej zupełnie konstrukcji. Widocznie pomysłono się i dopiero zagranica uznała to, czego tutejsi uznac nie chcieli.

Nabyłc dóbr. Korespondent nasz (że-ta) pisze: Pan Antoni Kosiński, syn właściciela dóbr Zamulice pod Kołomyją, zawarł tymi dniami z kołomyj-

ską kasą oszczędności kontrakt kupna dóbr Dybsławce z przyległościami, dotychczasowej posiadłości pp. Schort i Bochehower. W Dybsławcach znajduje się fabryka cykorji i kółków z wszystkich — wskutek niefortunnego spekulacji dotychczasowych właścicieli, od wielu lat nieczynna. P. Kosiński ma zamiar przenieść siłę wodną pobliskiego Prutu, za pomocą machin i motorów dynamoelektrycznych, do swej fabryki i urządzić ją według nowoczesnych wymogów przemysłu fabrycznego. Znana energia i przedsiębiorczość p. Kosińskiego, który od kilku lat pracuje jako dzierżawca obszernych dóbr na Bessarabji, każą się spodziewać, że nie poprzestanie on na zamiarze, a nie szczędząc nakładu i pracy, dołoży wszelką do budowy dzwigiącego się u nas zwolna przemysłu fabrycznego.

Sprzedaż dóbr. Donoszą, że pani Malwina z br. Brunickich Cywińska, sprzedała dobra Ubrętkowce w pow. zaleszczyckim, za 150.000 złr. — Mozesowi Kimelmanowi.

Obwieszczenie. Magistrat lwowski ogłasza: „We dług zawiadomienia kadry zapasowej 4. pułku ułanów z dnia 6. października 1888 l. 255, zamierza ministerstwo wojny oddać z nadchodzącą wiosną 25 koni służbowych rzecznego pułku w prywatny użytek, jak to się dzieje przy kawalerji obrony krajowej. Ku temu celowi przeznaczone zostaną konie w wieku od 5—8 lat, dobrze rozwinięte i wolne od wszelkich wad fizycznych, a wymagania wojskowości odnosić się będą tak do utrzymania tych koni w dobrym stanie, jakoteż do stosownego użytkowania, a przeto nie tylko do powolnej, ale i prędzej jazdy, ewentualnie także do wierzch. O tem zawiadamia magistrat interesowanych i nadmieniam, że urząd kawaterunkowy miejski (ratusz, na dole) przyjmuje oświadczenia od osób we Lwowie zamieszkałych, do 1. grudnia 1888 i udzielać będzie w tej mierze bliższych informacji.“

Zastępcy gmin Zdoni, Stróż i Woli Strowskiej, koło Zakliczyna, zebrałi się onegdaj — jak donosi tarnowska *Pogoń* — we dworze stolarskim pani Justyny z Zborowskich Benec, właścicielki tychże dóbr, i wspólnie z obszarem dworskim, pod przewodnictwem p. Karola Bronca, uznając niezbędną potrzebę szkoły dla powyższych gmin, uchwalili, aby na cześć obchodu 40-letniego panowania cesarza założyć wspólną szkołę dla powyższych gmin. W tym celu wybrali z pośród siebie komitet, któryby dalsze kroki w tym kierunku poczynił.

Dziękli ożferze — pisze nasz korespondent delatński — ze strony p. Filipowskich z Łanecyna, którzy pod mającą się zbudować kaplicę rz. kat. bezpłatnie grunt ofiarowali; mamy nadzieję, iż ludna wieś Łanecyna, mająca przeszło 300 dusz rz. kat. obrz. otrzyma wkrótce kaplicę, w której słowo Boże ukuświeć będzie mogła. Ogólne zainteresowanie się parafjan i poparcie miejscowej inteligencji, pozwala nam z skroniemni funduszami przystąpić do budowy, która też wkrótce, pod umiejętnem kierownictwem miejscowego burmistrza rozpocząć zostanie. Mamy również nadzieję, że skoro otrzymamy pozwolenie na zbieranie składek, znajdziemy materialne poparcie tak ze strony przew. duchowieństwa jak również i publiczności, która przyczyni się do powstania świątyni. Dłaki przyjmują p. Saszewski w Łanecynie.

Zmiany w prasie. Warszawskie pismo humorystyczne *Mucha* nabyte zostało od dawnego właściciela, Feliksa Fryzgo, przez p. Władysława Buchnera, znanego współpracownika *Kolców* i *Muchy*. Pismo pod nową redakcją zmieniło format.

Pozar rafinerji nafty. Z Pragi donoszą: Podczas pożaru rafinerji nafty w Zabornu, spłonęło do szcztu 5 rezerwuarów, a nado spaliło się 600 do 1000 cetrarów metrycznych rozmaitych olejów. Właściciele spodziewają się w ciągu jednego miesiąca fabrykę odbudować. Bezpośrednio przed wybuchem pożaru przejeżdżał przez stację Elbeteinitz pociąg towarowy, zawierający sześć wagonów nafty.

Redivivus. Wynalazca volapuku, proboasz Schleyer w Konstancji, nie tylko nie umarł, jak doniosły pisma niemieckie, ale ma się znacznie lepiej; niedomaganie, jakie go trapiło w ostatnich czasach, ustąpiło prawie zupełnie.

Obustrzenia paszportowe. Od osób, przybyłych z Granicy, dowiadujemy się o nowych obustrzeniach, zastosowanych od kilku dni przez władze austriackie do przejeżdżających przez granicę de Szczakowy. Nowe obustrzenia dotyczą mieszkańców pogranicznych, mających przywilej przebywania granicy za tak zwanymi „półpaskami“.

Kosulowie rosyjscy. *Petersb. Wied.* donoszą, iż niebawem w radzie państwa ma być czytana nowa ustawa o konsulach zagranicznych. Według nowych przepisów będzie przyjętym za zasadę, że konsulem rosyjskim za granicą może być tylko poddany rosyjski, który złoży odpowiedni egzamin w departamencie ministerstwa spraw zewnętrznych.

O rozmowie ces. Wilhelma z papieżem krążą tysiące wersji. Jeden z dzienników pisze znowu w tym przedmiocie co następuje: Rozmowa sam na sam głów ukoronowanych przeciągała się nad miarę, Trwała 20 minut. Urok papieża działał zbyt długo na niedostatecznie wyrobioną jeszcze samodzielność młodego cesarza — w świecie więc jego powstał popłoch. Postanowiono tedy przerwać audjencję przedstawieniem papieżowi ks. Henryka. Hr. Bismark żąda od mistrza ceremonji, praelata Della Volpe, zameldowania Leonowi XIII. — księcia. Praelat wzbrania się. Etykieta nie pozwala przerwać papieżowi rozmowy. W obec zapowiedzi wszakże brubiego, iż księć „wejdzie zaraz, lub nie wejdzie wcale“, rad nierać, mistrz ceremonji melduje Ojcu św. obecność brata cesarskiego. Papież, zdziwiony tem, odpowiada praelatowi: „Za chwile.“ Ale po dwóch minutach hr. Bismark ponawia żądanie swoje. Praelat Della Volpe wchodzi więc ponownie do gabinetu papieskiego, nim jednakże zamknął za sobą drzwi, hr. Herbert Bismark popchnął księcia do sali, mówiąc głośno: *Entrez, entrez, Allez* — i księć wszedłszy przerwał rozmowę.

W teatrze warszawskim zanosi się na zmiany, gdyż prezydent, senator Gudzowski, chce usunąć się stanowczo od kierownictwa. Jako jego następców wymieniają trzech Rosjan: generała Palicina, prezesa komitetu cenzury Jankullę i pułkownika Karantjewę.

Na polowaniu. Czytamy w *Dzienn. Łódzkim*: Smutny wypadek zdarzył się niedawno w Kolaszkach. Tamtejszy mieszkaniec, Matuszewski, udał się do pobliskiego lasu na polowanie, mając przy sobie ulubionego psa gończego. Przypadkowo wkroczył on na terytorjum swego sąsiada, który znajdował się również na polowaniu, a spostrzegłszy Matuszewskiego, groził, że mu zastrzeli psa, i na poparcie swojej groźby zmierzzył do niego. M., chcąc ocalić psa, zasłonił go ręką, ale jednocześnie tak nieostrożnie trafił o kurek swojej strzelby, że nastąpił strzał i cały naboń ukuł w szyi nieszczęśliwego M., który padł nieżywy. Wierny pies nie pozwolił nikomu zbliżyć się do swego pana, musiano go siłą oderwać od zwłok.

Polacy na wystawie w Brukseli. Korespond. *Dz. Posen* pisze: „Jury“ wystawowe już swe prace skończyło. Z Warszawy odznaczeni zostali: p. Chrzanowski medalem srebrnym za swe wyroby druciane,

wykonane na maszynę własnego pomysłu. P. Ehrenfeld medalem złotym za swe cygara. Towarzystwo Maltusy za swe wyroby i oet — najwyższą nagrodę dyplom honorowy. Taką nagrodę otrzymał p. Bortnik, były likwidator fabryki papierosów Kronenberga w Warszawie, za swój wynalazek: tytoniu antynikotynowego. Ze Lwowa: p. Budyński, sekretarz izby handlowej, otrzymał medal srebrny za mapę statystyczną, wykonaną przez inżyniera p. Michałowskiego. Medal więc otrzymał przez p. Budyńskiego rzeczywście należał do p. Michałowskiego. Przyznano medal złoty pp. Tomi i Syn, właścicielom młyna we Lwowie, za taką nadesłaną. P. Christof zaś otrzymał w konkursie medal brązowy za żaluzje drewniane swego wyrobu.

Z Ks. Łomanskich polskich nazwisk nie było, były jakieś poprzekręcone, z których domyślić się można było, że kiedyś były polskimi, więc o tych nie wspominał. Jest tu p. Majer z Wrocławia, który wystawił i sprzedawał na wystawie narzędzia do ostrzenia nożów, kos itd., z nim można było rozmówić się po polsku, więc wspominał o nim. Otrzymał zaś za swój wyrób srebrny medal.

Z Kijowa fotograf p. Wysocki — medal złoty. W francuskim oddziale p. Pokutyński wystawił motor i wodomierz. Oba te jego nowe pomysły mają być przez znawców wypróbowane i spodziewa się nie tylko dostać medal, ale i pewną sumę przeznaczoną dla najlepszego motoru. W belgijskim oddziale otrzymał medal srebrny p. Sądawka, fabrykant papierosów.

Ślub ks. Aleksandra Battenberga z księżniczką Wiktorją ma się odbyć, według doniesień pism angielskich, w bieżącym tygodniu. Pisma niemieckie powątpiewają w prawdziwość tej wiadomości.

Niezamężne mieszkanki Stanu Minnesota rozpoczęły żywą agitację celom uzyskania prawa, moęą którego w przyszłości każdy, mogący się żenić, a zalecający się do panny lub wdow. mężczyzna, powinien w przeciągu czterech tygodni wyjaśnić, czy ma „poważne zamiary“, lub nie. Mężczyźni protestują przeciw temu projektowi, utrzymując, iż cztery tygodnie nie wystarczają dla poznania kobiety i żądają przedłużenia terminu do ośmiu tygodni.

Drobiazgi. Z kosmografji. — Dlaczego ziemia obraca się w kółko? — Aby nie widzieli dokładnie tych wszystkich głupstw, które się na niej robią... W mieszkanju kawalerskim. — Wstawać! już dwunasta... Budzony zrywa się z łóżka. — Czegożś mi tego, do licha, nie powiedział z godzinę wcześniej?!

Miła rozmowa. — Wiesz, mateczko, pan X. prosił o moją rękę... — A ty? — Ja przyrzekałam wyjść za niego. — Oszalałaś?!. pan X. nie ma ani grosza i nie będzie miał nie, dopóki jego ojciec i dziadek żyją. — Ależ ja mówię, mateczko, właśnie o dziadku. — Jesteś aniołem!

Rada miejska z prezydentem p. Mochnackim na czele zgadła onegdaj uroczyste p. ministra Zaleskiego.

Korespondencja Redakcji. P. L. w T. dr. Kniżniczki bawi już od kilku dni we Lwowie. Dr. Sieradzki wyjechał na parę dni, o ile nam wiadomo, na jubileusz gimn. św. Anny do Krakowa.

Wystawa szkoły przemysłowej we Lwowie. Wielka sala ratuszowa roita się bez przerwy przez dwa dni ubiegłe tłumami inteligentnej publiczności naszej pociągającej, która mając w pamięci piękne rezultaty, sprowadzone przez naszą szkołę przemysłową w poprzednich latach, spieszyla i tego roku oglądać jej wystawę. I nie zawiedziono się. W każdym dziale skonstruowano postęp ogromny — zarówno co do wartości wystawionych prac, jak przyrost nowych a cennyich sił.

Trzy ściany obzernej sali literalnie zapelnione okazami, które wytrzymują najsurowszą krytykę rzeczoznawcy, zdolne są zadowolić najwybredniejsze gusta artysty i estetyka — oczywiście przedzonego, że jest na wystawie prac uczniów i uczennic szkoły przy myślewo, a nie akademji sztuk pięknych. Szczególnie mamy tu na myśli wolnorożne rysunki i akwarele niektórych uczennic, które bez przesady mogą śmiało rywalizować z najpiękniejszymi próbkami talentu adeptów poważnej sztuki, w specjalnych szkołach rysunku i akwarelowego malarstwa.

Równie korzystnie przedstawia się dział haf-tów i korenek. Dwa razy tak obfite tego roku, jak w minionym, zawierają one doprawdy takie caka w tym kierunku, że mogłyby godzinami przyciągać do siebie uwagę najwybredniejszych znawczy i elegant z naszego *beau monde* lwowskiego.

Na zakończenie tego pobieżnego szkicu (pobieżnego z konieczności, gdyż chyba trzeba by zmęczyć czytelników za miejscowych ustawicznymi superlatywami o talencie, pracowitości itp. przy-miotach kilkunastu ocenienie tej szkoły — miejscowci są niewątpliwie sami tam byli, zachwycali się temi okazami i sąd bardzo pochlebny o nich sobie wyrzobili) nie podobna nam przemleć o chwalebnych rezultatach nauki i pracy sprowadzonych przez dyrekcję szkoły z działu rękodzielnictwa artystycznego. Wyroby stolarskie, tokarskie i sznycerskie — zwłaszcza te ostatnie — świątaczą nadzwyczaj korzystnie o rozwoju samej instytucji i talentach jednostek, w niej kształconych. Do słów szczerzego uznania dla dyrekcji i personelu nauczycielskiego szkoły, nie możemy niczego innego przyłączyć o interesie kraju i społeczeństwa, jak tylko życzenie, aby starorzymskie *ascende superius!* było dla nich zawsze hasłem i myślą przewodnią.

Uroczystość rozdania nagród w szkole dla przemysłu artystycznego odbyła się onegdaj o godzinie 12. rano w wielkiej sali ratuszowej, ozdobionej pracami uczniów i uczennic, a w obecności prezydenta miasta p. Mochnackiego, wiceprezydenta dra Gryzieckiego i radnych pp. Stokowskiego, dra Roszkowskiego, Julji Mikolasa, dra Witza, Gottrida, Budyńskiego, Bauman, Beisera, Schaffa, Baczewskiego, Brajera, Michalskiego, dra Ciesielskiego i Mikolasa.

Po przemówieniu dyrektora szkoły, p. Tschirschnietza, który dał krótki obraz działalności i pomysłnego rozwoju szkoły, nastąpiło rozdanie nagród, które wręczył nagrodzonym p. prezydent miasta.

Na wniosek dyrekcji udzielił przydzium namienictwa Dr e h e r o w i Leonowi, rzeźbiarzowi, za pilność i gorliwość pierwszą nagrodę rządową w kwocie 50 złr. oraz za b o z o k i e m Ignacemu, litografowi, drugą nagrodę rządową w kw. 50 złr.

Przyznano: nagrodę muzeum przem. miejskiego w kwocie 30 złr. Pasternakowi Kazimierzowi, snyderowi; nagrodę izby handlowej i przem. lwowskiej w kwocie 30 złr. Prokopowiczowi, stolarzowi; trzy nagrody gminy m. Lwowa, każda w kwocie 20 złr.: Krupskiemu Julianowi, malarzowi, Matusiewiczowi Janowi, kamieniarzowi, i Jaworskiemu Kazimierzowi,

malarzowi; dar p. Bromilskiego Jana, kupca ze Lwowa, przybory do rysowania, Primie Michałowi, cieśli, i Smarzewskiemu Adamowi, litografowi.

Na wyszczególnienie publiczne zasłużyli: Wasylina Michał, stolarz, Kiljan Jedrzej, stolarz, Czerniawski Tadeusz, snyder, Onyszkiewicz Bolesław, Łuszczyński Zygmunt, nauczyciel, Korasadowicz Tadeusz, uczeń gimn., Brtekner Marcin, stolarz, Garing Piotr, uczeń gimn., Paulo Alojzy, lakiernik, Cross Jan, szewc, Appel Leon, malarz sztyldów, Biedziński Jan, Łucyk Włodzimierz, rzeźbiarz, Neubauer Józef, stolarz, Baryn Mikołaj, rzeźb., Poltwa Leonold, Ten-czakowski Emil, lakiernik, Müller Will — litograf, Motylewski Ksawer, uczeń gimn., Hutlar Bogumił, malarz, Kopeć Ludwik, stolarz, Grzesłowski Karol, stolarz.

Z uczennic zasłużyli na wyszczególnienie publiczne w pierwszym rzędzie panny: Pawulska Stanisława, Aulich Helena, Fuchs Zofja, Kopecka Maria, Zdanowiczówna Michalina, Modelewska Olga, Majerówna Stefania, Abgarowicz Julja, Hieklówna Stanisława, Dziubińska Melania, Sienkiewicz Ewelina, Szydłowska Olga, Zaleska Antonina, Zidowicka Stefania, Chadyńska Karolina, Onyszkiewicz Maria, Swiatkiewiczówna Paulina, Boraczowska Henryka, Swiatkowska Kazimira, Sokulska Olga, Des Loges Kamila, Łukowska Stanisława, Stopecka Maria, Zellingerówna Joanna, Czackowska Teofila, Czemerzyńska Maria, Lubinger Zofia, Lisiewiczówna Maria.

Na odznaczenie zasłużyły panny: Kiernik Józefa, Chmielewska Helena, Markowska Helena, Le-wajówna Olga, Tóperówna Józefa, Chmielewska Maria, Orzechowska Helena, Smutówna Wanda, Petryńska Helena, Klimowiczówna Zofja, Sandlewiczówna Joanna, Weigel Zofja, Piekarska Maria, Antoniewiczówna Adela, Dydaćka Jadwiga, Kropińska Jadwiga, Boraczowska Józefa, Schayewówna Maria.

Uroczystość zakończył p. prezydent miasta krótkim ale serdecznym przemówieniem, konstatując, że gdy stanie gmach uzeum i szkoły przemysłowej, będzie już materiał przygotowany.

„Walka o byt w narodzie polskim“, odczyt Szczepanowskiego Stanisława, który odbył się onegdaj w lokalnościach towarzyszenia „Skala“ zgromadził nadzwyczajnie licznie członków honorowych i rzeczywistych z rodzinami, jak również publiczność nie należącą do „Skaly“, która mogła otrzymać za-kolkwie gościnne mury „Skaly“ rozszerzyły się na przyjęcie tak licznie zgromadzonych słuchaczy, że jednak o ile wiemy, wiele baidzo osób musiało odejść z powodu tego, że dyrekcja, obawiając się przepełnienia, nie mogła udzielić wstępu na odczyt. Należę się więc pełne uznanie z jednej strony znakomitem autorowi znanych dzieł, za wygłoszenie wspomnianego powyżej odczytu, z drugiej zaś dyrekcji „Skaly“, za skrzętne zajęcie się tym odczytem. Chcąc mieć wyobrażenie o tym odczycie, nie wystarczy czytać o nim opis w streszczeniu; nie dosyć nawet czytać go w całości, potrzeba go było słyszeć i czuć tak, jak to czuł i ten cudem płacącym prosto z serca z elektryzował słuchaczy szanowny prelegent.

To też wyjątkowy odczyt ten zostanie słuchaczom w pamięci na dingo — na zawsze, słowa w niem zawarte, to prawdziwe perły, z których by należało użyć przykazania ojczyści i wyuczyć wszystkich, by zrozumiali, jaką drogą iść nam potrzeba i jak nkoebać sprawę świętą, jak nalesce pośród nadzwyczaj trudnych warunków zdobyć nam można siłę, zdrowie i niezależność, poszanowanie u obcych a miłość i wdzięczność u swoich.

Zgromadzenie całe wysłuchało przez 5 kwadransów znakomitej mowy tej z wielkim namaszczeniem i uroczyscie; zamiast oklasków po pierwszych porównajacy wypowiedzianych słowach, zgromadzenie objawiło swój zapal poważnym uroczystym spokojem, który przy zakończeniu odczytu zmienił się w burzę oklasków i serdecznych podkiewów ze strony słuchaczy. Wypada nam przy tem nadmienić, że tak jak zwykle, ek. policja robiła ze swojej strony w sprawie odczytu nieuzasadnione niczem trudności, to też szanowny poseł, słusznie oburzony na takie postępowanie c. k. władzy, zaczął odczyt prologiem: Z powodu robionych trudności

Jorku, która pomyła w jej rodzinne miejsce. Tym razem jednak zawiąże się z pięknymi córki Albionu nie jest tak gwałtowna, gdyż książę ma o 24 lat więcej, niż narzeczona i jest kaleką.

Pojedynki damskie szerzą się coraz bardziej w Paryżu. W tych dniach dwie znane gwiazdy z pół świata Anna Dobry i Joanna Kessler, postawiły stanąć do walki o syna bogacza bankiera, którego jedna odebrała drugiej. W chwili jednak, gdy w łasku Ma miały skrzyżować szpadle, zjawia się policja i rozstrzyga zaciąg amazoński. Komisarz policji wszakże przywrócił im wolność; odeszło się tedy tym razem bez krwi rozlewu.

Korespondencja redakcji. Wny pan Stankiewicz. O tem samem była korespondencja w numerze poniedziałkowym zamieszczona.

NAUCZYCIELKA.

(Z typów dzisiejszych.)

Kapelusik okragły, męski, niezawieszany gustowny, ale zawsze skromny, bez krzyzących kolorów, krótki żakiet do figury, nigdy tuta, nawet w zimie, ciemna sukienka, zgrabny bucik, mała rączka, a w tej rączce książka, teczka, zwitek nut.

Mnóstwo takich postaci przebiega miasto w różnych kierunkach od rana do nocy.

Młodość blizszy w ich oczach, jaśnieje z gładkiego czoła, chociaż czasem blade cera świadczy o zbytku pracy, zdradza anemię właściwą mieszkankom miasta i naszym czasom. Ale kto tam na to zważa?.. Nie leczy się można i słuchać doktora, tylko nie wtedy, kiedy nakazuje spoczynek.

Są między nimi wysokie, średnie, małe, małych jakoś najwięcej, ale choć wzrost niewielki, animusz ogromny, krok energiczny, oczy nie spuszcza się, patrzą wprost siebie rozumnie, spokojnie, jak zwykli czynić ci, co wiedzą, czego chcą i dążą do swiadomych celów.

Są między nimi ładne i przystojne, brzydkich mało, prawdę mówiąc brzydkiej nawet się nie spotyka. Chociaż tam rysy nie były regularne, każda ma wdzięk, co piękność zastąpi, ale ludzie się dziwią, żąd w Warszawie tyle dziewcząt, jeśli już niekoniecznie ślicznych, no, to przynajmniej zajmujących; i gniew do nich wzrok, myśl, serce...

Stróż ich niewykłinty, ciemna wełna — ot i wszystko, stroju tego deszcz nie zniszczy, słone nie zbiedzi, można nosić go długo w słoty, jak w pogodę i nie pomyśleć o innym.

Chodzi tu może mniej o pieniądź, niż o czas. Nauczycielka zarabia dostatecznie na swe utrzymanie, ale właśnie dlatego z czasem raduje się bardzo.

Trzeba przecież i zarobić i uczyć się samej, no i zabawić czasem, a doba ma tylko dwadzieścia cztery godziny. I to godziny! jak one są sięśle policzone, jak trzeba nimi oszczędnie gospodarować, zwłaszcza, że się ma lekcje na czterech końcach miasta. Dlatego to nasza nauczycielka idzie tak szybkim krokiem, spieszy się, spieszy zawsze. Czas to pieniądź — mówią Amerykanie, dla niej to dużo więcej; jeszcze pieniądź odzyskać można, czas stać się powrócić nigdy.

Biegnie więc i nagle spotyka koleżankę, biegnącą naprzeciw.

Witają się krótko, ale rozmawiać muszą.

— Wiesz — mówią — Józmi matka chora, trzeba ją przy niej zastąpić, gdy pójdzie na lekcje.

— Aniela straciła miejsce — mówi druga — potrzeba jej wylać jakieś zajęcie, pilno, zaraz, mam coś dla niej na myśli, właśnie tam idę.

— Są lekcje dla Maryni, leć jej o tem powiedz.

I czas mnoży się cudownie. Najbardziej zapracowana, znajduje go zawsze dla drugiej. Istnieje pomiędzy nimi rodzaj bractwa bez ustaw, komitetów, sesji; wszystkiek wywołują wspólnymi siłami, na wszystko znajdują radę.

A przytem wielkie plany snują się w tych główkach, obwieszonych jasnymi, kasztanowatymi, czarnymi spłotami, lub pokritych puklami przystrojonych włosów — jeśli je przystrzyżę, wiedzą, że im z tem ładnie, bo chociaż myślą o poważnych rzeczach, to i bez myślenia odgadują, w czym im do twarzy.

Dawniej młoda dziewczyna, idąc przy roku mamy, ustrojona, wymuszowana, podobna była do piskielka, co się tuli pod skrzydła, rumienia się za każdym słowem, spuszcza oczy z wdziękiem nieświadości, stanowiącej arcytętno dziewczęcy.

Dzisiaj rumień się także, bo nie straciła poczciwego wstyd, ale oczów bez pieszczoty nie spuszcza, przeciwnie, otwiera je szeroko, ażeby nie zrobić fałszywego kroku, a przytem rumień się za każdym słowem, spuszcza oczy z wdziękiem nieświadości, stanowiącej arcytętno dziewczęcy.

Dawniej jedyny cel marzeń i całą przyszłość dziewczęcia stanowił mąż — to była alfa i omega jej doli. Dzisiaj także nie odrzuca go wcale; przeszukawszy dobrze skrytki jej serduszk, znajdzie się zawsze... prawie zawsze... ktoś. Ale nie jest to marzenie ostateczne, jedynę...

Pójdzie za mąż niezawodnie, jeśli ten ktoś okaże się wiernym i stałym, jeśli będą mieli o czem we dwoje założyć rodzinę. Ale nie marzy wcale o pałacach, powozach, zabawkach... Nie ma sama grosza posagu, ten, którego kocha, nie posiada także majątku, oboje mają tylko młodość, zdatną do pracy, odwagę. Ona wie dobrze, iż w dzisiejszych czasach mieszkanie w chacie na-

wet drogo kosztuje, a śpiewem słowika i rosą niebieską żyć nie można. Będzie czekała... Teraz zresztą ma jeszcze coś innego na myśli... Coś, około czego krąży jej najbliższe marzenie, co pobudza do żywego bicia jej serca...

Gdy przynajmniej powieki, przesuwają się przed niemi wprawdzie dzielnymi chłopiec, którego kocha, ale przedewszystkiem widzi aulę uniwersytetu i siebie między słuchaczami.

Marzenie to tylko trudne, bardzo trudne do ziszczenia. Trzeba pojechać za granicę, do Szwajcarii, Paryża. Ojciec i matka na wiele rzeczy pozwalają, o których zaich czasów nie słyszano, ale na to się nie zgodzą. A choćby się i zgodzili? Czy to byłoby możliwe? Bogatemi przecież nie są. Mają to tylko, co zarabia. Ojciec pracował na rodzinę — matka oszczędza. Żyją tak skromnie, że już nie w domu odjąć nie można. Ona sama, od chwili, jak skończyła pensję, zdała egzamina, otrzymała patent, wystarcza swoim potrzebom, biegała za lekcjami dzień cały. Gdzież tu myśleć o dalekiej podróży, o pobycie za granicą. Niebyle zarobiła, a kosztowała ogromnie.

Ah! jacy ci bogaci szczęśliwi. Nie zazdrości im dostatków, przyjemności, zabaw, o nie! nie zazdrości nigdy. Ale oni uczyć się mogą. Gdyby to ona była bogata!

Myśli ciągle, jakby nią został tyle przynajmniej, by zapewnić sobie parę lat pobytu za granicą. Postanawia pracować w dwójnasób, oszczędzać, odkładać i czekać.

Na początek nie kupi sobie nowej okrywki. Bądź co bądź, jest Warszawianką... nie goni za strojami! O Boże! ma zupełnie co innego w głowie, lubi przecież mieć porządek, dobrze zrobione rzeczy. A nie trudno jej skrać, ma figurkę, jak ułożoną i choć wyszukała sobie taniej, podrzędniejszą, wyglądała zawsze tak, jakby się ubierała w pierwszorzędny magazynie.

Nie, stanowczo tej okrywki nie kupi. Stara kase przebarbować, przerobić, oszczędzi na tem dwadzieścia rubli. To będzie poczynek. Tymczasem, nie tracąc czasu zaczyna się przygotowywać.

Otdąd życie jej dzieli się na dwie części, daje lekcje i uczy się. Czegoż bo się ona nie uczy?

Niezawiesz wybór jest trafny. Oczęsto obciąża siebie główkę przedmiotami, które męczą ją... nudzą i nie stanowią właściwego przygotowania. Tylko ma już taką naturę, że im co trudniejsze, tem się więcej przy tem upiera. Chce dać dowód wytrwałości, bo wszakże niejedną śmieje się z niej i dowodzi, że móż kobiety nie sprosta wyższej nauce. Tak przecież twierdzi uczeń, nawet sławny Vogt. To samo powiada wuj doktor, i stryj prawnik, a nawet kuzynek Michaś uśmiecha się czasem tak, jak gdyby nie dowierzał jej zdolnościom i wytrwaniu.

Otóż ona pokazuje... Przekona się ten Vogt, przekona się stryj i wuj, a nade wszystko przekonana się ten Michaś... Gdyby tylko miała pieniądze.

Martwi się, ale to nie przeszkadza jej pracować. Tylko na głębi mózgu kąkic tajemniczy, w którym wzniosła ołtarz swym marzeniom.

Marzenia te spełnia się lub nie spełnia... Czasem je piastuje długo, długo, aż do starości, częściej idzie za mąż, a przywdziewając strój obłubienicy, poświęca im jeszcze wesełnienie. Tymczasem jest to dzieła dziewczyna. Zdarza się, iż mówi za głośno, śmieje się zbyt donośnie, tańczy nadto zamasztyście; za to pozbywa się wielu panieńskich narowów. Straciła może konwencjonalny wdzięk nieśmiałości, nie można jej przyrównać do wół rozwiniętego pączka, do białej lilijki itp., ale mamy przed sobą odważną bojownicę, która zna trudności życia, potykała się z niemi potrafi, zdaje sobie sprawę z własnych uczuć. Jeśli pokocha, to takiego, co na to zasługuje, a jeśli podąży na drogę życia, zamiast wątpliwego bluszcza, szukającego oparcia, będzie towarzyszką wierną, wytrwałą i jeśli sama oprze się na ramieniu męża, w potrzebie też jego wsparciem być może.

Walerja Marrené.

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Ruch stowarzyszeń.

Ważne zgromadzenie członków stowarzyszenia „Gwiazda” odbyło się w niedzielę po południu. Przewodniczył p. Wiesner. Wobec niedoborów w funduszu zapomogowym dla wdów i sierot, zgromadzenie po dłuższych obradach uchwaliło zmienić statut w ten sposób, ażeby na przyszłość wdowom i sierotom po członkach Towarzystwa wypłacać jedynie jednorazową odprawę, a to w stosunku do ilości lat należącej zmarłego członka do Stowarzyszenia.

Sprawozdanie rachunkowe za pierwsze półrocze roku 1888 z rozmaitych funduszy przedstawia się w ten sposób:

Obróty, kasowe „Gwiazdy”, stowarzyszenia ku wspólnemu nauce i rozrywce: Przychód z wkładów członków, (774 złr.), datków członków honorowych, subwencji (Sejmu i gal. kaso oszczęd. po 200 złr.), oraz innych dochodów, przysporzonych przez wydział, wynosił złr. 2164/41, rozchód zaś 1815/27, pozostaje zatem nadwyżka w dochodach 349/44.

Stowarzyszenie „wzajemna pomoc”, łącznie z „Gwiazdą”, miało z wkładów i darów dochodu złr. 2135/68, a wydawało na stałe zapomogi dla inwalidów, wdów i sierot, na jednorazowe odprawy dla sześciu wdów itp., łącznie 2652/58, zatem okazuje się tu niedobór 516/90. Fundusz chorych, aczkolwiek wpłynęło doń 1360/90, wykazuje również niedobór 344/66, albowiem wydział opłacił kosztów szpitalnych, domowych zapomóg i kosztów pogrzebowych w sumie 1705/56. Niedobory wykazuje również sprawozdanie w pierwszym półroczu w funduszu rezerwowym w kwocie 50/65, oraz w funduszu i. zw. zaliczkowym, lecz w tym nieznaczny, bo tylko 11/90, a to dzięki oszczędnościom członków.

Bilans majątkowy z końcem I. półrocza 1888 r. przedstawia się tak: 1) w funduszu dla wspólnej nauki i rozrywki stan czynny 28186/95, stan bierny 25536/19 2) Fundusz im. św. Alfreda Młodzieckiego nienaruszony, tj. 1000 złr. 3) W funduszu inwalidów i wdów 14020/72. 4) W funduszu Karola Gromana 600 złr. i w funduszu szpitalnym 4421/09. W dniu 20-letniej rocznicy założenia „Gwiazdy” otrzymało stowarzyszenie dwa znaczniejsze datki jednorazowe, a to: po 100 złr. od hr. Russockiego i p. Bocheńskiego.

Ważne zgromadzenie Towar. ku wspieraniu słuchających wszelkich, rygorystów i auskultantów wyz. moź. odbędzie się w piątek 26. bm. o 7. godzinie wieczorem w lokalnościach zboru izr. (przy ul. Rzeźnickiej).

Z Trybunału administracyjnego.

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

Wiedzieliśmy, że w tym tygodniu...

* Dzienniki wiedeńskie dowiadują się, że biuro p. ministra dr. Prażaka zostanie zorganizowane analogicznie z biurem ministra dla Galicji.

* Wczoraj zostały zamknięte dwa ostatnie obradujące jeszcze Sejmy: bukowski i krasiński.

* Pisma niemieckie, dia scharakteryzowania stanowiska cesarza Wilhelma w obec Watykanu, podnoszą fakt następujący: Cesarzowi Wilhelmowi zwrócono przy Portu Pia uwagę, że przy okupacji Rzymu był to pierwszy wyłom, przez który wdarły się wojska włoskie. Cesarz Wilhelm zapamiętał to sobie i powróciwszy do domu, polecił w mielu tem zawiesić wspaniałe wieniec laurowy. Świadczy to pono najlepiej o zapatrywaniu cesarza na kwestię rzymską.

(Telegramy z innych pism.)

Wiedeń 22. październik. Według Sonn- und Montags-Ztg. zamierzają opozycja wskutek najnowszego zmiaru w ministerstwie opuścić Radę państwa. (K. L.)

Berlin 20. październik. Stanowisko nuncjusza papieskiego we Wiedniu, arcyb. Galimbertiego, uważane jest i w tutejszych sferach za zachwiane. Uświadłowania, zmierzające do takiego zachwiania przypisują, wpływom obcym w Watykanie, szczególnie zaś francuskim. (W. Allg. Ztg.)

Petersburg 20. październik. Artykuł Nordd. Allg. Ztg. pt. „Cesarz Wilhelm i i. ces. Fryderyk” sprawił we wszystkich sferach tutejszych bardzo nie miłe wrażenie, któremu i prasa rosyjska daje dziś wielokrotnie wyraz. Przy tej sposobności bywa i na to wskazywanem, że Rosja mogłaby skorzystać z głębokiej przepeści pomiędzy Anglią i Rosją. (W. Allg. Ztg.)

Berlin 21. październik. Według rzymskich doniesień Kreuz Ztg., cesarz Wilhelm i król Humbert jakoteż hr. Herbert Bismark i Crispi omawiali sprawę podróży króla do Berlina. Cesarz też zęgnając się z Crispim rzekł: „Do rychłego widzenia się w Berlinie”. (N. fr. Pr.)

Peszt 20. październik. Według półoficjalnych doniesień wszedł rząd węgierski z grupą Rothschilda w układy co do konwersji renty węgierskiej opiewanej wyżej 4%, na czteroprocentową rentę. Budapest. Correspondens, donosi, że układy w najbliższym czasie zostaną ukończone. Kwota ogólna przeznaczona do konwersji wynosi 195 milionów w złocie i 322 milionów papierowych. (G. L.)

Telegramy „Dziennika Polskiego”.

Wiedeń 22. październik. Na zgromadzeniu członków „Zgody” wybrano 3 delegatów celem przeprowadzenia układów o fuzję z tow. „Praca”.

Wiedeń 22. październik. Obiegają pogłoski, że Merweld na zostać ministrem oświaty.

Na pierwszego wiceprezenta Izby najwięcej szans ma Salm.

Wiedeń 22. październik. Książę Henryk przybył powitany przez cesarza, następcę tronu i jenerałów. Książę złożył wizytę arcyksiężętom i jako nowo-mianowany kapitan korwety przedstawił się br. Sterncewici. Wieczorem odbył się w Burgu obiad galowy.

Wedle prawdopodobnych pogłosek książę ma z Wiednia udać się do Bukaresztu.

Wiedeń 22. październik. O Länderbaukrę krąży od kilku dni dosyć niepokojące wiadomości.

Berlin 22. październik. Herbert Bismark wyjechał do Friedrichshagen.

Parýż 22. październik. W całej prasie panuje oburzenie z powodu konfaskaty pisma humorystycznego Grolot za rycinę, przedstawiającą pobyt Wilhelma w Rzymie.

Ateny 22. październik. Duński następca tronu miał oświadczyć burmistrzowi, że ani on ani książę Jerzy nie godzą się z planem oddania bułgarskiego tronu Waldemarowi.

Wiedeń 22. październik. Kredyty 31430, złota renta 101/60.

Wiedeń 22. październik. Extrapost przynosi sensacyjną, ale nie zbyt prawdopodobnie brzmiącą wiadomość, iż urządz marszałkowski poleciał wydobyc z archiwów akty dotyczące ceremonijatu koronacji królów czeskich.

Wiedeń 22. październik. Książę Henryk w towarzysztwie arcyks. Rudolfa zwiadał ratusz i nowy teatr nadworny.

Wiedeń 22. październik. Namiestnik Galicji hr. Badeui był dziś przed południem na audyencji.

Buda-Peszt 22. październik. Rada konsystorjalna Seda, znany z zatargów z prymasem Simorem, ma zamiar wystąpić ostatecznie ze związku djeceji a nawet porzucić stan kapłański.

Wiedeń 22. październik. Projekt nowej ustawy wojskowej został przez oba rządy przyjęty i będzie wkrótce przedłożony parlamentowi.

Szegedyn 22. październik. Kasa oszczędności zaprzestała wypłat.

Wiedeń 22. październik. Posiedzenie klubu czeskiego odbędzie się w środę w parlamencie. Koło polskie nie pomyślało dotychczas o odbyciu posiedzenia.

Praga 22. październik. Narodni Listy, omawiając wynik egzaminów oficerskich jednorocznych ochotników, domagają się zniesienia rozporządzenia, domagającego się gruntownej znajomości języka niemieckiego.

Berlin 22. październik. Wiadomość, jakoby trzy pruskie łóża wolnomularskie miały się udać z prośbą do cesarza Wilhelma o przyjęcie nad niemi protektoratu, sprawdziła się. Nie uczyniły one dotychczas tego raz ze względu na żalobę cesarza, a powtóre, że następnie był on zajęty podróżą do Wiednia i Rzymu. Obecnie po powro

